

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Tilburg
T.a.v.
Postbus 90118
5000 LA Tilburg

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
7607039

Onze referentie
1371633

Datum 03 juli 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam	Duvelhok
Adres	Sint Josephstraat 133
Postcode/plaats	5017 GG Tilburg
Gemeente/provincie	Tilburg; Noord-Brabant;
Monumentnummer	35715

Geacht college,

Op 24 maart 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning nog niet te verlenen. In onderstaande motivering licht ik dit nader toe. Vervolgens benoem ik de benodigde aanpassingen in het plan die tot een positief advies kunnen leiden.

Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

De voormalige textiel fabriek wordt door herinrichting en verduurzamingsmaatregelen beter geschikt gemaakt voor het bestaande culturele gebruik. Er komen nieuwe werk- en atelierruimten en er wordt een horecafunctie toegevoegd. De relatie met het omliggende terrein wordt versterkt door het open maken van een latere aanbouw, een gevel van de fabriekshal en de tuinmuur. De gebouwschil wordt geïsoleerd, de installatietechniek aangepast en op de daken komen zonnepanelen. Het plan betreft verder cascoherstel, aanlichten en naamsaanduiding.

Motivering

Het plan draagt grotendeels bij aan het behoud van de monumentale waarden, naast doelstellingen vanuit gebruik en duurzaamheid. Het verwijderen van het dak en een deel van de gevels van de vroegere ververij (bouwdeel E) is ingrijpend maar voorstelbaar omdat de monumentale waarde van dit bouwdeel minder hoog zijn. De niet oorspronkelijke lichtstraten van de fabriekshal worden vervangen in een metalen raamsysteem. De architectonische kwaliteit zal hierdoor versterkt worden, mits de raamconstructie niet te zwaar wordt. Op de sheddaken komen weer keramische pannen terug en de zonnepanelen zullen weinig opvallen. De waardevolle klinkervloeren in de duvelgang en het voorgebouw blijven behouden.

Ik kan u echter nog niet positief adviseren over de aanvraag vanwege de voorstellen voor transformatie van de linker zijgevel van de fabriekshal en de naastgelegen tuinmuur (1888).

De gevels van de werkvloer zullen oorspronkelijk blind zijn geweest, kenmerkend voor de bouwtijd en de industriële functie. De tuinmuur van de naastgelegen fabrikantenwoning is goed bewaard en draagt bij aan het beeld en het belang van het fabrieksensemble. Het open maken van de gevel en deze tuinmuur in de mate waarin dat nu wordt voorgesteld, grijpt daarom te veel in op de aanwezige monumentwaarde en is in tegenspraak met de historisch-functionele kenmerken. Tegelijkertijd begrijp ik dat daglicht en/of uitzicht vanuit de nieuwe werkplekken gewenst is en de tuinstrook waardevol kan zijn voor het gebruik van het gebouw. Daaraan zou echter ook een ander type interventie kunnen bijdragen, meer geredeneerd vanuit de tuin en routing en de betekenis van de muur en de gevel. Ik adviseer op dit punt in het plan een betere balans te zoeken tussen nieuw gebruik en monument en het plan voor de linker gevel en tuinmuur aan te passen.

Daarnaast verdienen ook de onderstaande punten nog nadere verduidelijking.

- De vloer van de fabriekshal wordt vervangen door een nieuwe vloer met vloerverwarming, waartegen geen bezwaar bestaat. In de bouwhistorische rapportage wordt echter aangegeven dat de huidige vloer nog herinnert aan de wollenstoffenindustrie, onder andere door de goten die in de vloer aanwezig zijn. Ik adviseer dit nog na te gaan omdat in het plan wordt aangegeven dat hier geen oudere vloeren aanwezig zijn.
- De installaties worden grotendeels weggewerkt achter voorzetwanden, plafonds en onder vloeren en het uitgangspunt is de historische constructies te vermijden. Ik ga ervan uit dat het uitgewerkte leidingenplan – dat in de aanvraag nog niet is aangeleverd – voorafgaand aan de werkzaamheden nog aan u zal worden overlegd. Ik adviseer hierbij ook de opstelling van installaties onder/in de kap van de fabriekshal te laten verduidelijken.
- In de afwerkstaat is opgenomen dat aan de houtconstructie van de hal uit 1864 versteviging wordt aangebracht. Ik adviseer de methode en mate waarin dit gebeurt te laten toelichten voordat de werkzaamheden van start gaan.
- Van bouwdeel E komen de waardevolle spanten in de open lucht; hoe wordt hierbij gezorgd voor de instandhouding van deze houtconstructie?

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,